

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Tóth János.
 Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.
Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitors ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Tiltakozunk!

Sok mindenféléhez hozzászoktunk itt Nyitrán, kivált azóta, hogy társadalmi viszonyainkat az áldatlan egyházpolitikával teljesen feldúlták; azóta ugyanis a keresztény társadalom és a nemzeti kultúra hasznos tényezői a közigazgatási közegek részéről minden téren csak mellőztetésben részesülnek.

De ennek dacára is váratlan volt azon eljárás, melyet a főispáni banketten Püspök-Atyánkkal, Bende Imre ömértóságával szemben elkövetni jónak láttak, midőn a főispánhoz intézett üdvözlő táviratát megabeugolták. Ez az indokolatlan és minden illetet s műveltséget arculütő eljárás megdöbbentett; mert hová jut társadalmunk, ha fölülről, az irányadó körök részéről ilyen példára tanítják? Hová jutunk, ha már ilyen eselekedetet engednek meg magoknak magának a főispánnak jelenlétében, egy érdemekben megőszült s a magyar kultúráért anynyit fáradozott főpappal szemben?

Püspök Urunk ezen hallatlan megsértése fölött nemesak mély sajnálatunknak adunk kifejezést, de ellene a leghatározottabban tiltakozunk és kívánjuk, hogy a becsületes hazafiak hálájára érdemes főpapnak a kellő elégtétel az illetékes tényezők részéről mielőbb megadassék!

Nyitrán, 1900. augusztus 10.

A központi papságnak ez idő szerint Nyitrán tartózkodó tagjai:

Markovics János.
 Német István.
 Kmetykó Pál.
 Held Viktor.
 Prihoda Lajos.
 Dr. Tóth János.
 Dr. Dudek János.

Vagner József.
 Dr. Csippék Sándor.
 Dr. Bobok József.
 Jeszenszky Alajos.
 Batthyány Vilmos gr.
 Kottesovszky Alajos.

Kondor István.
 Dr. Puchovszky Bálint.
 Kútvaszer István.
 Belák József.
 Hevera János.
 Czeizel Antal.
 Dr. Franciscy Lajos.

Nemzeti ünnepünk.

1000—1900. aug. 15.

Ezer éves ez a nemzet, és kilencszáz éve keresztény, itt ezen a hazai földön. Maroknyi népből lett nemzet; vitéz karja megszerezte neki a földet, mely azóta magyar; a kereszténység fölvétele megszerezte neki az európai jogot s azóta királyi nemzet és történelmi tényező Európa népei között.

Pusztulásra volt szánva, a népvándorlás csodás árkai között, mint annyi elődje, ki a római uralom óta itt ütött tanyát. Mert a vándor magyar nép, az ural-altáji néptörredék, teljesen idegen volt az általa elfoglalt Pannóniát és Dáciát környező latin, germán és szláv népfajok között, az új földön; vértökélet nem csatolta hozzájuk, szilaj erkölcei, pusztító harci kedve csak ellenségeket szerezhetett neki a szomszéd népek között. S ő mégis megmaradt; mert így akarta a Gondviselés.

A kereszt mentette meg az enyészettől, a pápa felkarolta s a többi keresztény népfajok közé kebelezte. Így maradhatott fenn a magyar s tarthatta meg hazáját.

Ennek a nemzeti keresztelésnek s a magyar királyság felállításának az idén 900 éve. A hagyomány szerint aug. 15-én tették fel István fejedelem fejére a II. Szilveszter pápától küldött koronát, székhelyén, Esztergomban, melyet ő egyuttal a magyar kereszténység központjává tett; s a vallás erejével megszentelt ezen koronázás a magyar népet elismert nemzeté, az országot a többiekkel egyenrangú királysággá avatta.

A nagy százados évforduló napon, jövő szerdán, ezért gyűl össze a nemzet Esztergomban, hogy hálát adjon az Istennek mindenért, a mi je van; léteért, fennmaradásáért, kulturájáért, melyet azóta

elért. Hogy megemlékezzen a sok százados viharos multról, melyet átélt s azokról, a kik őt nemzeté tették. Hogy megemlékezve a régi időkről, tanulságot merítsen a jövőre.

Igen, mert semmire sincs ennek a nemzetnek annyira szüksége, mint a multjára való folytonos megemlékezésre s az ezen emlékekből vonható tanulságok ébrentartására.

Pápa nélkül, kereszténység nélkül a magyar nem vált volna nemzeté; ősi pogánysága mellett elnyelte volna az akkori európai népek ocaánja, mely ellen egy századon át annyit vétkezett. Ez kétségtelen szava a történelemnek, s e tagadhatatlan tényből következik, hogy Magyarország örök hálára van lekötelezve a katholicizmusnak, mint a gyermek szülőjének, mint az árva a jószívű gyámnak, kinek mindenét köszöni. A felnőtt ember,

ha sorsa magasra emeli, nem feledkezhetik meg gyermekkoráról; a magyar nem feledkezhetik meg a létét biztosító, sorsát jobbra fordító kath. egyházzal, annál kevésbé, mert minden ország csak azon az alapon állhat fenn, melyen felépült, melybe első gyökereit hajtotta.

A történelem tanúságairól való megfeledkezés tehát a pápát nálunk — és kivált nálunk — idegen hatalomnak nevezni, vagy a kath. vallás ellen támadásokat intézni. A ki ezt teszi a magyar földön, az nemcsak a kezdetről feledkezik meg, de megfeledkezik szakadatlan soráról a lefolyt 900 évnek, mely alatt az állam úgyszólván egy volt az egyházzal s az egyház ereje az állam ereje, püspökei és kath. férfiai egyuttal az állam oszlopai voltak.

A hálátlanság pedig nem erény; a feledés nem az ész ereje, hanem gyengesége.

A mult emlékeiből vonható második tanulság arra tanít, hogy ámbár a tatártörök dúlások által elpusztított hazai vidékekre időnkint idegen fajú népeket fogadott be a magyar, a nyelvi különbség soha sem ártott a nemzeti egységnek, mert mindig hű tudott lenni hazájához az idegen ajku magyar. Az ethnográfia tanítása szerint nincs többé tiszta fajú nép s az európai nagy nemzetek mind különféle népek keverékéből alakultak. Ha így áll a dolog, akkor a nemzetiségi ellentérekvéseknek és széthúzásoknak, ha sehol másutt, nálunk sem lehet józan alapja. Bármilyen nyelvi nevet viseljen is tehát valaki, kell hogy mindnyájunkat a testvéri érzület hassa át; mint egy országnak a fiai, kell hogy egy nemzetnek érezzük magunkat s felhagyva az utópisztikus okoskodásokkal, kell hogy mindnyájan vállvetett erővel az ország megerősödésén munkáljunk. Magyarország a mi hazánk, itt engedte születnünk a Gondviselés, minden más föld idegen ránk nézve; a hazai földnek ér-

dekeit kell szolgálnunk s mint együttesen magyar nép, a mi érdekeinket kell előmozdítanunk.

Mi hasznunk abból, ha erős a szomszéd szláv vagy német föld. Itt, ez a Kárpátok övezte föld a mienk, itt ne ismerjünk megoszlást, mert nekünk itt kell boldogulnunk. Se a politika, se a nyelvi különbség nem téveszthet meg annyira, hogy elidegenítsen egymástól s hogy az erők megoszlása az ország gyengítésére vezessen. Csak egy legfőbb érdekünk lehet s ez a haza boldogulása, melyet ugyan különféle eszközökkel vélhetünk előmozdítani, de csak oly eszközökkel, melyek a legfőbb érdekebe nem ütköznek.

A harmadik tanulság az, hogy a történelem folyamán nálunk kifejtett vallási különbségek mellett is egynek maradt a magyar a hazaszereteten. Igaz, hogy egy nyelvű és egy vallású nép lehet a leg-erősebb; de a történelemmel e tekintetben perbe szállni hasztalan dolog. Mi magyarok vallásilag éppugy, mint nyelvi-leg vegyes ország vagyunk s mégis csak egy nemzetet képezünk, csak egy a hazánk, melynek kell hogy amint egyforma, úgy szorosan összetartó polgárai legyünk. Történelmünk sok viszályról beszél, melyet ez a különbség előidézett; de azt is tanítja, hogy mindig akadtak nagy férfaink, a kik a széthúzó és sokszor egymást gyűlölő felek között meg tudták találni azt, a mi egyesít.

Csak így vonulhatott el felettünk a török hódoltság s a vallási gyűlölködéstől átszított felkelések kora s a különféle felekezetek végre meg tudták találni azt a nyugvó pontot, melyen a saját érdekeiket meg tudták egyeztetni az összesség s a haza legfőbb érdekével.

A kilencszáz éves mult alatt mindent megpróbáltunk már: széthúzást, veszeke-
dést, vallási és nemzetiségi gyűlölködést; s mindez csak kárára vált a nemzetnek és

csak egy dolog mutatkozott hasznosnak, az, midőn félretéve a mellékes tekinteteket, mindnyájan meg tudtuk egymást érteni és összetartottunk.

Ám ezeket a tanulságokat ne felejtjük el a jelenben s tegyük őket irányelveinkké a jövőre nézve. Juttassa ezeket eszünkbe az esztergomi nemzeti ünnep, mely nemcsak a katolikusoké, ámbár a történelem nekik e tekintetben vezérszerpet juttatott, hanem vallás és nemzetiségi különbség nélkül mindnyájunké, kik a magyar nemzetet alkotjuk.

Esztergomban az 1000-ik év aug. 15-én avatta a kath. egyház a magyar királyi nemzetté; a 900 éves évforduló is csak ott ünnepelehető, a kath. egyház előjárása mellett. A nemzet ezzel történetének hódol, mert a történeti tényeket meghamisítani nem szabad, azokat csak tisztelni lehet. De vegyen benne részt mindenki, a ki magyar; ez a nagy megemlékezés alkalmas arra, hogy multunk tiszteletére s a vallási különbségek mellett is egymás iránt való türelemre és kölcsönös szeretetre tanítson bennünket. Hogy rátanítson arra, hogy a nemzetalkotó és fentartó régi tényezőinket mindenkor tisztelni tudjuk; de egyuttal az újabb történeti fejlemények között is megtaláljuk mindenkor az összetartó kapcsolatot, melyek a nemzet felvirágoztatását és egységének erősödését lazító ellentétek kiegyenlítésére alkalmasak.

Egy nemzet fog most önmagáért imádkozni Esztergomban; multjéért és jövőjéért s a népek Istene bizonyára szívesen fogadja az áldozatot, mely milliók szívéből száll fel hozzá. Oh hozzon is meg ez az ima nekünk békét és egyetértést, hogy egymást megértve, Istent tisztelve, hálaival a kath. egyház iránt, virágzóvá tehessük jövőnket.

Isten áldd meg a magyart!

Dr. Dudák János.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Kalapom bélése.

Némelykor igazán nem lehet megérteni az embereket. Mert mindenki beláthatja, hogy ha szük csizmától főfájást kaphat az ember, akkor megfordítva is igaz lehet, hogy t. i. ha valakit a kalapja szorít, hat a lábán tyukszem keletkezik. És ez velem történt.

Erre nevettek. — Nem nevettek egy vagy kettő, hanem mindnyájan nevettek; egy egész csoport művelt ember, kik naponként összejöttek egy kerek törzsasztalnál. Mindnyájan nevettek.

Mit szóljon ehhez az ember? A naiv gyermekes felfogás egész ragályszerűen dühöng közöttök. De bebizonyítottam nekik, hogy igazam volt. Fogadtam velök, a fogadást természetesen elvesztettem, s ennek következtében önkényen érthetőleg nem is fizettem meg. Hogy emlékezzenek a nyereségre, a nyert pénzből új kalapot vettem. Az volt aztán a kalap. Csak egy Napoleon kellett volna hozza, hogy épp oly híres legyen, mint az a híres fejű a berlini muzeumban.

Mindent összevéve az egy egyszerű kalap volt. De hogy milyen kalap, azt kiki elgondol-

hatja, ha megmondom, hogy soha egy kalapért sem maradtam annyival adós, mint ezen kalapért.

Az a látszólagos ellentmondás, hogy a kalapot a megnyert pénzen vásároltam és mégis adós maradtam az árával, abban leli magyarázatát, hogy a nyert pénz egyáltalában nem létezett. Én csak annyiban takarítottam meg, hogy nem fizettem. Tehát voltaképen sem nem nyertem, sem meg nem takarítottam; csak nem vesztettem el, azaz nem fizettem. Tehát ezen el nem vesztett és ki nem fizetett pénzen vásároltam az új kalapot, azaz adós maradtam érte.

De ilyen kalapért kellett is adósnak lennie az embernek, mert az egyáltalában megfizethetetlen volt.

Ha csak egy kis képzelőtehetsége van az olvasónak, most már elgondolhatja, hogy milyen volt ez a kalapom. Azoknak, kikkel a természet kissé mostohábbul bánt el, megmondom, hogy a kalap fekete selyembársonyatlasz posztóból volt, fekete atlasz-selyembársonyripsz szalaggal beszegve. A kalapon mégis legszebb volt a bélése. Ez a bélés, — melyet e célra külön készült selyemhernyók szöttek — hófehérben ragyogott, s úgy nézett ki, mintha egy csillogó jégablak legfinomabb pudert lehelnének.

Aki tudja felfogni, hogy mit jelentett rám

nézve ez a kalap, az mérlegelni képes egyuttal azt a fájdalmat is, mely bensőmet marcangoló, midőn e kalapomat egyszer elcsereleltek.

Másképp nem történhetett az, mint hogy valaki tévedésből feltette és elment vele. Ami annál valószínűbb volt, mert a cserébe otthagytott kalap feltűnően hasonlított az enyémhez, csak más bélése volt. S hozzá micsoda bélés! Utálatos; az ember nem tudta, vajjon zöld, sárga-e vagy kék. Darvay építész legalább nem tudta megkülönböztetni; igaz, hogy Darvay színvakságban szenvedett.

A kalap egyébként illet a fejemre, mintha tulajdon sajátom volt volna, mintha soha mást nem hordottam volna! — de nem! — az a bélés! — ez nem lehet az enyém.

A törzsasztal eleinte egészen hidegen viselkedett az én fájdalommal szemben. Voltak, kik a hamis kalapot valódiának tartották; mások azt állították, hogy a bélés szegényenli magát miattam, s azért pirult el. Mások meg azzal nyugtattak meg, hogy örülhetek, ha egyáltalában másik kalapot kaptam helyette cserébe. S csak akkor vettem észre némi jobbrafordulást érzelmeikben, mikor azzal fenyegetőztem, hogy soha többé nem jövök közéjük, ha nem segítenek, hogy visszakapjam kalapomat.

A munka boldogít.

Sok szó esik nálunk bizonyos kinevezésről, melynek — úgy mondják — gyenge az alapja.

Mikor ilyesmit hallok, mindig rájok gondolok azokra a filozofusokra, a kik azt tanítják, hogy a világon abszolút igazság nincs, minden csak viszonylagos, nézet dolga. A mit az egyik gyenge alapnak néz, a másik azt a legerősebbnek tartja; és hát csodálatos, más-más szempontból mindakettőnek lehet igaza.

Régóta szemlélem a kitüntetések mindenféle fajtájukban; néztem, hogyan hajszolják őket; megfigyeltem, hogyan osztogatják és meghallgattam az ítéleteket a kitüntetett felől. Igazán nézet dolga az egész. Lehet azon boszankodni, lehet mosolyogni, lehet fejet csóválni, sőt olykor-olykor helyeselni is.

Meg vagyok győződve, hogy a legújabb kitüntetésnek a szerzői azt hitték, hogy az igen erős alapra támaszkodik; százan meg azt mondják, hogy bizony nem. Eltérés ott van, hogy más-más szempontból indulnak ki. Igaz, hogy legalább egyházi téren a szempontok aberrációit korlátok közé szorítja az egyházjog; de hát mikor az már sok százados nóta, hogy aliter in theoria, aliter in praxi. Sőt többet mondok; maga az egyházjog is ugyan felsorol bizonyos személyes kellekkeit ilyen vagy amolyan állásra helyezéseknél, de rendszeren azon végzi: vel secus idoneus. No már most tessék ebben eligazodni s az emberi nézeteket az idoneusnak a személyekre való konkrét alkalmazásánál összeegyeztetni.

Az egyiknek alkalmas a szép ember; a másiknak, a ki szépen énekel; a harmadiknak a jó társalgó; sőt láttam esetet, mikor idoneus alatt a jó kártyást értették. S mindegyik azt gondolja, hogy neki van igaza.

Furcsák ám azok az emberi nézetek! Én például sohasem tudtam felfogni, hogy hogyan van az, hogy a legjobb plebániák birtokosai esnek rendszeren morbus canonicusba; tehát olyanok, a kiknek nemesak hogy jó dolguk van, hanem szép működési terük is egyuttal, mindenesetre sokkal szebb, mint azon állapotban lenne, mely után veszekednek. Míg a szegények, kik sokszor tevékenyen munkálkodva egész életüket szegénységben töltik el, ritkán szenvednek ilyen bajban; pedig az lenne a természetes, ha ezeket fogná el a vágy, hogy legalább öreg napjaikban legyen jó dolguk.

Egy szóval azokat a könyvekben felállított elméleteket a méltó voltról, az osztó igazságról, a méltányosságról, az érdemről nagyon módosítja

a gyakorlat; az, hogy mindezeket emberi kéz kezeli. Nagyon belejátszik mindezekbe két egyéniség, az egyéni fogalom összes bonyodalmaival: az, a ki adja, és az, a ki kapja. Oly két körülmény, melylyel az osztó igazság soha sem fog teljesen boldogulni.

Az egyházi téren, hol a jobb érzék szerint csupán az igazságosságnak kellene uralkodnia, szintén csak emberek vannak, emberek uralkodnak, tehát egyéniségek s a baj annál több, minél több distinctio létezik. Ily körülmények között nem fog találkozni kormányzó, a ki az osztó igazságot mindnyájak meglegedésére kezelné. Ez teljes lehetetlenség, mely csak akkor szűnik meg, ha majd egykoron ezeket az érzécsikládoztató csecsebecsüket lenyesik az egyház testéről.

Nem méltányolják a kort, a munkát, mondja egyik-másik. Ez is nézet dolga. Rendszeren bizony az öregebbeket éri a kitüntetés és vajjon hány-szor hallottuk ilyen esetben is a megjegyzést: ugyan hogy lehetett ilyen embert kinevezni? Megesik a munkás emberrel is, az igaz, hogy észre nem veszik; pl. itt a központban látok egy pár férfit, a ki igen sokat dolgozik és ha triviálisan akarnám magamat kifejezni, azt mondanám, hogy kutyába sem veszik őket, mert a munka miatt nem érnek rá másnemű kegyekre szert tenni; de hát azt mégsem lehet úgy általánosságban mondani, hogy a munkás ember soha méltánylásban nem részesül.

Szóval míg nézetek és szempontok fognak uralkodni az emberi dolgokban — és mikor nem uralkodtak? — addig panasz fogja kísérni a jutalmazásokat. Az egyik haragszik, a másik nevet, mert így van az megírva a sors könyvében.

Akárhogy legyen azonban a dolog és valahogy mindíg van, egy a bizonyos, hogy a kitüntetés, distinctio még senkit se tett boldoggá; az hiábavaló eldöntés s a ki közelről nézte a dolgokat, az teljes meggyőződést szerezhetett erről. A munka az, a mi boldogít; a jól végzett kötelességnek öntudata a legedesebb jutalom, melynél nagyobb ember nem adhat. Minden más csalódással jár, csak gyerekjáték, mely első pillanatban gyönyörködött, azután üresen hagyja a szívet. A munkából pedig mindenkinek kijuthat elég, tehát az édes, a valódi jutalomból is. Egyebekben mundus se expediet.

Liberális gyűlés Rajecen.

Rajec, 1900. aug. 7.

Szerencsésnek éreztem magam, hogy alkalmam volt jelen lenni f. hó 5-én a Rajecen (Tren-

csénmege) megtartott szabadelvű gyűlésen. Nem mintha rokonszenveznék a pártnak, Smialovszky urnak és a gyűlés szónokainak politikai nézetével, hanem látni akartam, s örömmel láttam azt a nevezetes többséget, a melylyel a néppárt a zsolna-rajeci kerületben a zsidó-liberálisokat felülmúlja.

A falragaszok meghívóján a néppártot „katholikus és papi párt“-nak nevezték el. Igaz, hogy főképen katolikusokból áll, nemkülömben az is tény, hogy papok nagy számban a tagjai (sajnos, hogy még nem teljes számban), de azért tán mégsem kell a pártot így elnevezni, mert az annak a látszatát kelthetné fel, mintha a nem-katolikusok ki lennének belőle zárva. Pedig de-hogy is vannak. Jól tudják ők azt, de hát kedvükre volt az ilyen „kortesfogás“, a mint egyik buzgó hívük ezt a ferditést elnevezte. De ez hagyjában; mi nem haragszunk a névre. Miért is haragudnánk? Hál' Istennek nem jutottunk még annyira, hogy szégyelni kellene keresztény katolikus voltunkat. Külömben is a név nem határoz. Németalföld 500 nemesét koldushadnak nevezte el egykor a spanyol helytartóság egy tagja — s a vitéz nemesség ezen elnevezés alatt szabadságát vívta ki. Adja Isten, hogy a néppárt új neve alatt hasonló szerencsével küzdjön.

Nem akarom itt elsorolni azt a sok módot, (ingyen fuvar, etetés-itatás stb.) a melylyel Smialovszky három főkortese, név szerint: Hauser, Freitler és Borcsiczky reábeszélék az egészen szegény facskóikat, bogynaiakat és néhány más községbelit a gyűlésen való részvételre; de meg kell adni, hogy sokkal nagyobb tömeg jelent meg most, mint a három héttel ezelőtt megtartott néppárti gyűlésen. De korántsem azért, hogy Smialovszky ur mondókáját végighallgassák. Ó nem. Meglátszott ez akkor, midőn Zmeskál Zoltán és a kerület jövőendő néppárti képviselő-jelöltje, Krupcz Rezső megjelentek a piacon, s a nép mind feléjük tódult.

A szabadelvűek alig tudtak mintegy 300 embert megtartani az emelvény alatt. Az a fénykép, a melyet majd mutogatnak t. polgártársaink, tényleg óriási tömeget tüntet majd fel, de a lélekbe be nem hat, hanem igazi jellegét mutatja azon ováció, a melylyel Zmeskalt és Krupczet fogadta a nép, mely fényes bizonyossága volt a közérületnek s így a kormánypártinak hirdetett gyűlésből néppárti tüntetés lett.

Maga a gyűlés d. u. 6 órakor kezdődött. Elsőnek dr. Smialovszky Valér, a kerület „szabadon választott“(?) szabadelvű képviselője szólalt fel. Szava a nép ellenkező dörgésében teljesen

hogy elcsereált kalapom birtokába segítsenek. Egyik-kök néhány nap mulva kijelentette, hogy ő ismeri azt az embert, a ki elcsereálta a kalapomat, csak azt nem tudja bizonyosan, vajjon az Festő nevű ur-e, ki kalmár a halász-utcában, vagy Kalmár, halász a festő-utcában, vagy pedig Halász, festő a kalmár-utcából való.

Sajnos, sem a halász-utcában Festő nevű kalmárt, sem a festő-utcában Kalmár nevű halászt, de még a kalmár-utcában Halász nevű festőt sem találtam.

Már feladtam a helyzetet s beletörődtem abba, hogy soha viszont nem látom kalapomat, midőn egy napon négy barátom keresett fel, és azt mondták, hogy az az ember, aki elcsereálta a kalapomat, ma délután 4 órakor egy restaurációban fog várakozni reám. Sajnos, nem egy embert mondtak, hanem kiki más és mást, és ismét más és más helyiséget jelölt meg köztök kiki a találkozóra, s harmadszor e helyiségek majdnem félórányi távolságra voltak egyik a másiktól.

Mégis megkíséréltem a lehetőt. De mindjárt az első kijelölt hely egy lebontott ház, üres építkezési telek volt, a másik egy lelenc-ház, a harmadik meg rendőr-szoba, azért a negyedikre nem is mentem el, hanem megadással belenyugodtam sorsomba.

Egyszerre egy napon, szerdai nap volt, a hónap 26-án, 11 óra és 245 perc délután megtalálom a kalapomat, az én igazi és valódi kalapomat és pedig ugyanazon a szegen, melyre az idegen, igazi és valódi idegen kalapot akasztottam.

Festői szónoklatom lelki esetje sokkal szegényebb színekben, sem hogy a jelenetet vázolni bírnám, mely erre következett.

De hogy jött oda a kalap?

Harsány gúnykacaj volt a felelet az én komoly kérdésemre, és barátaim egyike egy kéksárga-zöld kalapbélést huz ki a zsebéből és oda tartja az orrom elé.

Mit érdemeltek ezek a... ezek a... ezek a... de inkább mások találják ki a nevet, melyet ez a csorda megérdemelt.

A puderrel befuttatott jégszínű belésemre ők egy utálatos sárga-kék-zöld belést vontak, és én, négyapatás állat, két hétig szaladgálok idegen kalapban, holott az tulajdon sajátom.

De Istenemre és lovagias becsületszavamra mondom, hogy csak saját személyes gyávaságom tart vissza attól, hogy őket egyenkint párbajra hívjam, de hogy el ne kerüljék a megérdemelt boszut, hát csendes önmegvetéssel sujtom őket egyenkint és együttvéve.

Pauli Károly nyomán.

Meg kell vallanom, az egész asztaltársaság becsületére legyen mondva, miszerint semmitől sem riadtak vissza, hogy elcsereált kalapom birtokába segítsenek.

Először egy bizottságot alakítottak, melynek feladata volt, mindazokat kipuhatolni, kik azon este megfordultak a helyiségben és fekete kalapot viseltek. Ez igen fáradságos munka volt, de mégis sikerült nekik mintegy hatszázat összehozni.

En bizony nem vettem észre, hogy azon este a helyiség olyannyira tömve volt volna. Mint-hogy körülbelül csak 200 szék volt ott, hát mindegyiken legalább is háromnak kellett ülnie.

Válaszszal ellátott kettős levelező-lapokat vásároltam, s hozzáfogtam az íráshoz, hogy a feljegyzett személyeknél puhatolozzam; de mint-hogy 60 tudakozódásra csak öt válasz érkezett, s azok írói is kijelentették, hogy soha hire-hamvát sem hallották, az általam jelzett restaurációnak, hát abbahagytam az írást. Azután a névsorba némi hibák is becsuszhattak. Én legalább nem emlékszem, hogy azon estén Kozarek hóhért, b. Bánffy Dezsőt meg Lueger polgármestert ott láttam volna, jöllehet ez urakat személyesen nem ismerem; de hogy a rablógyilkos Spanga Pál már régen halott, azt meglehetősen bizonyossággal tudtam. Mindazáltal barátaim fáradhatatlanok voltak,

elvezett. Haydin főbíró úr — a gyűlés harmadik szónoka — Smialovszky beszédje alatt oly dühbe jött, hogy a lármas, de külsőben békésen álló népet a csendőrökkel már lövetni és szurati akarta.

Smialovszky főképen a fölött kesergett, hogy tizenhárom év előtt — midőn először választotta meg a kerület orsz. képviselőjének — virággal szórták be utját: ma pedig az állomáson csak néhány zsidó és hivatalnok várta mély, leverő csendben, a piacon pedig a nép egetverő lárma nem engedi szóhoz jutni. Saját szerencsétlenségére felemlítette a Rajec-Zsolna közti „nyulfarkú“ vicinálíst. Erre a nép elkeseredése nem ismert határt, mert, hogy a vonat létesülhessen, Rajecet 60,000 frtnyi segély megszavazásába ugrasztották be. Ezentul csak ezt hallotta Smialovszky ur a nép ajkáról és tíz percnyi szereplés után kénytelen volt a szót átengedni.

Dr. Pechány Adolfnak, a ki szép és szónoki nyelvezettel, de gyöngé hangon hasonló sikertelenséggel beszélt a liberalizmus fényes vívmányairól 48-ban és 67-ben, s ezen az alapon ajánlotta a népnek, hogy tisztelje a szabadgondolkodást. Pechány ur azonban megfélekedett arról, hogy a mai zsidó-liberalizmus éppen megfosztotta Magyarországot népet a szabadságtól. Beszélt azután Darányi ruthén akciójáról, az erdők felügyeletéről, a gyárakról, de a nép szünet nélkül tombolt, s csak akkor hallgatott el, midőn a gyűlés legtüzezebb szónoka Haydin, kiszucaujhelyi főszolgabíró vette át a szót és úgy kezdett pörölni — bocsánat a kifejezésért — mint egy kofa. A népnek csak kegyeret akar adni, de valaki közbekiáltja, hogy annak hit is kell. Azután kikelt a néppárt vezérferfi, különösen pedig a papság ellen.

Ezt a nép végtelen zúgással fogadta, s midőn az esti harangzó megkondult, egyenesen felszólította a szónokot, hogy imádkozzék ha tud, vagy legalább hallgatson, mert ő akar imádkozni, s a szónok akarva nemakarva pauzát tartott. Beszédjének hátralevő részét annál kevésbé lehetett megérteni, mert a nép egyenesen kikelt ellene, midőn azt említette, hogy a vidék papjai ünnepontok, vasárnapháborítók voltak, mert vasárnapon tartottak néppárti gyűlést!

A zavar tetőpontjára hágott, midőn valaki Széll kormányelnök febr. 9-én tartott beszédét dobálta a nép közé, a mely meg sem nézve a nyomtatványt, darabokra tépve dobálta azt a szónoki emelvény felé, úgy hogy Smialovszky ur világosan láthatta az egész gyűlés lefolyásából, hogy hanyadán áll. A gyűlés a néppárt elterése mellett 7 óra 15 perckor ért véget.

S—s.

Ujdonságok.

Ő Felsege születésnapján f. hó 18-án, szombaton, a vari székesegyházban délelőtt 9 órakor ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet fog tartatni.

Püspök úr óméltósága a Szlávycsalád kérelmére, szombaton délután Zsitvaujfalun az elhunyt Szláv József koronaórt nagy papi segédlettel eltemette. — Óméltósága 13-án hétfőn, Esztergomba utazik, hogy az ott megtartandó jubileumi ünnepélyen részt vegyen, onnan pedig a katolikus nagygyűlésre Budapestre megy, s csak 21-én tér vissza Nyitrára.

Személyi hírek. Zongor József, nyitrai esp.-plebános, e hét folyamán megingott egészsége helyreállítására dr. Biringer Ferenc kórházi igazgató kíséretében Badenbe utazik. — Petrovics László, főgimn. tanár tátra-füredi kirándulásáról visszaérkezett Nyitrára. — Szvitek János, ó-besztercei ideiglenes adminisztrátor megkapta ugyanezen plebániái javadalmat.

Kinevezés. *Sevesik Jenő*, egykori nyitrai adótárnok, a központi állampénztár főellenőrévé nevezetett ki. — *Benyák András*, lipótvári orsz. fegyintézeti c. főfegyőr, a szombathelyi kir. törvénytörvénysekhez fogházormesternek nevezetett ki.

Változások a nyitrai főgimnáziumban. A helybeli piarista rendház személyzetében a következő személyi változások történtek az iskolai év megkezdése előtt. Dékay Lajos, ki csak ideiglenesen lón helyettesül kirendelve az elhunyt Kádek István helyébe, Sátoralja-Ujhelyre küldetett. Dékay Lajos rövid itt tartózkodása alatt is teljes mértékben megnyerte a polgárság rokonszenvét és becsülését és a tanuló-ifjúság szeretetét, miért is távozását általánosan sajnálják. — Hannig István helyettes tanár pedig Nyitráról Kecskemétre rendeltetett. A távozó helyébe Adler N. kegyesrendi tanár jön, ki még alkalmazásban nem volt. A másik pedig városunk derek szülőtte, Roch Gyula, váci k. r. ujoncmester, ki már ismételtan tanított Nyitrán. — Örömmel olvastuk a „Váci Közlöny“ mély sajnálkozását Roch Gyula távozására felett, mert a távozás a mi gimnáziumunkba kitűnő tanerőt hoz, ki atyai szeretettel párosult példás rendszeretettel és fegyelmet honosított meg osztályában, amint erre volt tanítványai igen élénken emlékeznek. Roch Gyula ur társadalmi szempontból is jelentékeny szerepet játszott Vác-on, azért őszinte igaz örömmel vesszük áthelyeztetési híret Nyitrára, azon erős reményben, hogy zilált társadalmi viszonyainkba erős összekötő kapesot nyerünk a régi új tanárban.

Férfi kötelesség. Lapunk t. olvasói a lap elén olvashatják a tiltakozást, melylyel a központi papságnak itt tartózkodó tagjai azon nyomban sorompóba lépnek püspökök megsértett becsületéért. Ezt majd a többiek s végig az egyházmegye papjai és katolikusai is fogják követni, mindaddig, míg az ildomtalan tett kellő elégtételre nem talál.

Esküvő. *Burgics Vilmos*, a helybeli osztálymunkához beosztott magy. kir. államvasuti számtiszt, lapunk munkatársa, kedden azaz f. hó 14-én tartja esküvőjét a nagy-szombati főtemplomban. *Szathmáry Kázmér* kir. posta-táviró főtiszt kedves leányával, *Gizikével*.

Térzene és takarodó. A nyitrai zenekedvelők egylete pénteken, augusztus hó 17-én este, mint királyunk 70-ik születése napján, hangversenyezni fog a vármegyeház- és a város-házterén; e két térzene közt zeneszóval bejárja a város főbb utcáit.

Köszönetnyilvánítás. Nyitra-zerdahelyi Zerdahelyi Béláné sz. draskóci és jordanföldi Ivánka Leona úrhölgy, a szerdahelyi templomnak egy igen disztes fenér casulát ajándékozott. A miért lapunk utján halás köszönetet mond Fiebig Alajos plebános.

Halálozás. *Lovaszer János*, c. kanonok, kochanóci plebános f. hó 7-én hosszabb szenvedés után Kochanócon elhunyt életének 63-ik évében. A megboldogult szül. Ludányban 1837. évben; bölcseleti tanulmányait mint a nyitrai egyházmegye növendéke Nagy-Szombatban, a hit-tudományokat a pesti egyetemen hallgatta. 1860. évben felszenteltetvén, három évig Zsolnán működött mint káplán, majd 1863-ban, midőn a boldog emlékü Roskoványi püspök alapítványával biztosította az eltörülni szándékolt gimnáziumi három felső osztályt, őt áldozárt állítván azok élére egyházmegyéjéből, ezen őt között Lovaszer is volt. Tantárgyai a magyar nyelv és irodalom, valamint a természetrajz voltak. Lovaszer hat éven át maradt Nyitrán, míg nem 1869-ben elnyerte a kochanóci plebániát, hol élte végeig működött. Lovaszer az egyházmegye legműveltebb papjai közé tartozott, igen kellemes megjelenésű rokonszenves társalgó volt. Két tanártársával, Kramarával és Biringer Ádámmal még csak a mult évben címzetes kanonoknak lettek kinevezve.

Kramara csak néhány héttel, Lovaszer nem is egy évvel élte tul a kitüntetését. A nyitrai és a nyitrai megyei intelligencia, mely a 60-as években került ki a gimnáziumból, bizonyára halás kegyelettel emlékezik meg volt tanáráról. Az örök világoosság fényeskedjék neki!

A nyitrai vasuti vendéglő új bér-lője. A helybeli vasuti állomás vendéglőjének bérlete lejárván, a m. kir. államvasutak dunabalszobai üzletvezetője azt, f. évi augusztus hó 1-től számítandó további 3 évre *Rauscher Ernő* budapesti lakosnak adta bérbe, mint a kinek ajánlata a többi beadottak között a legelőnyösebb és elfogadhatóbb volt. Bizunk az új bérletben és merjük reményleni, hogy úgy az utazó, mint a nyitrai közönség kívánalmainak, ételek és italok dolgában mindenkor meg fog felelni.

Hivatásának áldozata. A vármegyei kórházban Nyitrán, mint ismeretes, irgalmas nénikék vannak ápolóknak alkalmazva. A nagy közönség ritkán vetődik el ezen félreeső helyre, nincs is módjában csodálni azt az emésztő, sokszor undort gerjesztő munkát, a mit ezek teljesítenek, s melyet egy humanus külsejű és szalonhangzású gyűnével úgy hívnak, hogy: beteg-ápolás. A kórház beteg publikuma, a szegény nép, az már úgy hozzájok van szokva, hogy tán nem is hiszi el, hogy az önfeláldozás; az irgalmas nénikéket a kórház kiegészítő részének tekintik, úgy mint az ágyakat, mint a mosdó szekrényeket stb. Sokszor ugyanis bán velők, mintha nem is érző lények volnának; vagy a keresztény türelem heroikus magaslatán maguk is úgy viselik magukat, mintha semmit sem éreznének a betegek fájdalmán kívül. Nem tudjuk kicsodák ők, honnan jöttek, jól teljesített kötelességök telett nem ad elismerésének kifejezést senki. Ránk nézve, a város közönségére, az ápoló testvérek, mint egyének, nem is léteznek, hanem csak mint egy, különös főköttövel ellátott, csoportnak alkotó részei. Az ápoló testvér csak egyszer lép ki a többiek tömegéből, mint individuum, mikor a Pompes funebres díszkocsiján bevonulását tartja a temetőbe. — Aug. 7-én is láttunk ilyen, utána a többi testvérek hármass sora. A járó-kelő kérdezi, ki halt meg? — Egy a többiek közül. Ma egygel kevesebben vannak, holnap sz. Vince szelleme kettőt támaszt helyébe. — A Schematismusból aztán megmutatják, hogy Deák Bona volt a neve; megtudjuk, hogy 31 éves és 7 évig volt a kolostorban, illetőleg a betegápolás harcmezéjén. Addig enyhítette a mások nyavalyáját, míg maga is megkapta tőlük, az irgalmas testvérek gyilkos ellenségének, a tuberkulózisnak esvén áldozatul. — A temetési szertartást dr. Bobok József apátkanonok ur végezte.

Harcászati céllövészet. A nyitrai 14-ik honvéd-gyalogezred folyó évi *augusztus hó 23-án* reggeli 6 órától kezdődőleg harcserű céllövészt tart Darázs község és a 220 m. ponttal jelzett magaslat közt. Fő-lőirány Kajsza község, Pleska + 452. Figyelmeztetik a közönséget, hogy az említett napokon a lőirányban levő erdőben való tartózkodás, vagy járkálástól, miután életveszélylyel jár, óvakodjék. A céllövés idejében a lövés irányában a magaslaton vörös zászló fog kitűzteni és megfelelő számú örök lesznek kiállítva.

Tűzjelző állomások. Rég érzett hiány pótlásán fáradozik most Ronchetti József, nyitrai tűzoltó-főparancsnok. Ugyanis a város különböző pontjain elektromos tűzjelző állomásokat tervez. Egyelőre ki vannak jelölve a vármegyeház, a színház, a városház, a Hungária-múmalom, gőzmalom, malátagyár, közkórház, sörgyár, indóház, takarékpénztári áruaktár, honvéd-laktanya, mentelep, Veró Sándor gépgyára, Mühlhäuser Vilmos, Bäck Márk fiai fatelepe, a négy vámház, városi major, párutcai rendőrségi őrszoba, gázgyár, Ronchetti és Krammer Adolf. A központ a városházán lesz. — Óhajtható volna, hogy soha semmi dolguk se akadjon.

Jóvá nem hagyott helyettesítés.

Plochmann, városi állatorvos áthelyezése folytán üresedésbe jött városi állatorvosi állásba a polgármester, a végleges betöltésig, Koszoru Lajos járási állatorvost helyettesítette. Az alispán ezen helyettesítést nem veszi tudomásul, mert, amár ezen két állás nem képez összeférhetlenségi esetet, mindazonáltal a két állásnak egy személyben való egyesítése folytán, valamelyik szolgálat rövidsége szenvedhetne, miért is utasította a polgármestert, hogy az állás végleges betöltése iránt haladéktalanul intézkedjen.

Szerencsétlenség a vadászatban.

Nagy szerencsétlenség történt e napokban *Uj-Tátrafüreden*, a hol *Füzesséry Emil* nyitravármegyei aljegyző és a nálunk is jól ismert *Flesch Zsigmond* bécsi magánzó tartózkodott. Nevezettek e hó 8-án cserkészni mentek, utközben Füzesséry lehajolt valami eper után, mely mozdulata következtében puskája elsült és a teljes töltés Flesch homlokán találta, úgy hogy az menten halva terült el. Füzesséry nyomban feljelentette magát az ottani csendőrségnél. A szerencsétlenség városunkban élők részvétet keltett.

Derék földesúr.

Horváth Dezső vágvecsei földesurat azért, mert törődik szegény munkásaival. Ez pedig ebben az elszűdösödött nyuzó világban bizony érdemszámba megy. Aratói épen azon tanakodtak, hogy melyik zsidótól hordassák a pálinkát cédulára aratás alatt. „Egyiktől se! — vágott közbe a földesúr — mert én nem nézhetem azt, hogy keserves keresményüknek harmadrészét odahordják pálinkára a zsidónak. Itt van 200 korona — ezt kölcsön adom maguknak. Ebből szereznek be, a mire szükségük van. Különb italt kapnak így, mint cédulára és nem kell úgy fizetni, a hogy a zsidó krétája diktálja — talán 3-szorosan is.“ A dolog bevált. 130 koronával fizettek kevesebbet aratói az idén, mint tavaly és jobb volt az italuk is. Hány fölösleges korona uszott el már arató-pálinkán a zsidóputikok felé, melyet így okkalmóddal az arató családok számára vissza lehetett volna uszatni. De, ugy-e, ehhez Horváth Dezsők is kellene!

Aranymise Chinorában.

Spányik Tamás chinoráni esperes-plebános f. hó 7-én tartotta aranymiséjét, kerületi paptársai és jó barátai részvétele mellett. Chinorán egyike a legjobb módú községeknek Nyitravármegyében, innen számos középiskolai tanuló és pap került ki belőle, akik Spányik plebánossága alatt nevelkedtek. Ezekből vették őt körül sokan aranymiséje alkalmával; előtte való estén a vakációzó tanulók rendeztek neki lampionos menetet és a bíró fia Terlanday, 7-ik osztályú gimnazista köszöntötte fel. Az ünnepi sz. misét magán az évforduló napon d. e. 10 órakor tartotta; papság kísérete plebánjáról a templomba, melyet hívei teljesen betöltöttek. Evangelium után Paska István belíci plebános gyönyörű alkalmi beszédet mondott, méltatva az ünnepeltnek 50 éves munkásságát. A mise végén az aranymisé megatottan adta papi áldását a jelenlevőkre. Mise után először a papság tisztelgett nála; szónokuk Biringer Ádám kolosi kanonok-plebános volt, szép latin szónoklattal adván kifejezést paptársai érzelmeinek s felolvasta Bende püspök úr ő mlga üdvözlő levelét, majd a község előljárósága tisztelgett a bíró vezetése alatt. Délben nagy ebéd volt, melyen a teljes számban megjelent kerületi papságon és a község előkelőbbjein kívül résztvettek: Kittenberger István esztergomi kanonok, Szecsányi Vilmos, Ikrényi József, gr. Nyáry Rudolf, Sztrákovics Ferenc Kompánek József és Nyitráról Markovics János, dr. Dudek János, dr. Puchovszky Bálint, Belák József és Német István. A toasztok sorát Kelecsényi Béla ker. titkár nyitotta meg, majd Kittenberger, gr. Nyáry, Markovics, Mikovics Imre, dr. Dudek s mások beszéltek, jóízűen sziporkázva. Kompánek pedig nyomtatásban is megjelent latin

ódájával üdvözölte az ünnepeltet. Jó kívánatok között csak este felé oszlott széjjel a társaság, magával vévén egy szép napnak emlékét. Mi a még mindig jó testi és szellemi erőben lévő agg áldozárnak részünkről is kívánjuk: ad multos annos!

Ritka nagyságú meteort láttak azok, mint a V. Lap írja, akik f. hó 3-án esti 10 óra tájban a szabadban sétáltak. Az égbolt keleti részéről egy vakító fényű hullócsillag vált le és hosszú, kéken világító sávot hagyván maga után, nyugati irányban, a drietomai hegyek mögött tűnt le. Az érdekes tüneményt Budapesten is megfigyelték, s a nemzeti múzeum igazgatósága intézkedett is már, hogy az esetre, ha a meteorkő netalán a Trencsénmegye területén hullott volna le és szilánkjai megtaláltnának, azok a múzeum számára megszereztesse.

Egy másik jubileum. Tamaskovics József bajmóci prépost-plebános — mint nekünk írják — f. hó 6-án reggeli 5 órakor a bajmóci kalváriahegyi kápolnában ünnepi csendben, tiszteletreméltó szerénységgel, csak néhány közeli rokonának jelenlétében mondotta aranymiséjét. Utána csendesen felvonult és az nap saját kívánsága szerint nyugalmát senki sem zavarta. Másnap kedden (f. hó 7.) a bajmóci fürdőközönség tisztelgett nála teljes számban. Élén Kiss József pozsonyi táblabíró. 9-én pedig a kerületi papság csekély kivétellel Hancok Ignác főesperes, handlovai plebános vezetése alatt fejezte ki üdvözlő kérését a jubiléumra, majd a prépost vendégszerető asztalához kaptak meghívót. A prépost ur 73 éve mellett is vidám jókedvnek és friss egészségnek örvend.

Ki kezdeményezte a rajeci liberális gyűlést? Ki más, mint Popper Armin báró. Azt beszélnek, hogy 20,000 frtot szánt volna e célra. Ő nem engedi — úgy mond — hogy csak egy néppárti is győzzön Trencsénmegyében, ha csak olyan nem, a kit ő felleptetne! Érdekes tünete a politikai kavargásnak, hogy a gyűlés utáni banketten Pichler Győző is résztvett és beszélt. Ott volt Kubinyi György is, a ki nemrégén a megyeháza kapujában álva Popperrel konferált, egy általmenő ezen szavait hallotta: „Csak menjen Szell, majd . . .“ Hát nem egységes ez a szabottelví párt?

Az iskolaügy a kath. Statusban.

A napokban kezünkbe került egy tanári kinevezési okmány, melynek birtokosát Majláth erdélyi püspök egyik erdélyi kath. gimnáziumhoz h. tanárrá nevezte ki. Ez az okmány, melyhez hasonló tartalmat eddig nem láttunk, mutatja, mily másképp kezelik az autonómia alatt az iskolaügyet s mily súlyt fektetnek a tanár vallási kötelességeire magánál a kinevezésnél s az állás betöltése egész idején. Így lehet kath. ifjúságot nevelni. Tanulásgul ide iktatjuk az okmányt, mely eképp szól:

„Benyújtott kérelme és végzett tanulmánya alapján, egyetértve az egyházmegyei igazgatótanácsal, önt a . . . gimnáziumhoz helyettes rajztanárnak egy próba-évre ezennel kinevezem.

A kijelölt állomást folyó évi október hó 1-én foglalja el és a tárgyfelosztó értekezleten kijelölt tárgyak tanításában fontos nevelő oktatói feladatát a jogos várákozásnak megfelelőleg pontosan, lekiismeretesen és lankadatlan szorgalommal teljesíteni és sikeresen megoldani ismerje kedves kötelességének. Egy pillanatig se feledje, hogy róm. kath. tanítványaikban az oktatás és nevelés alapját szent vallásunk elvéülhetetlen és változhatatlan elvei és tanai képezik s hogy az ifjúság tanítójának a vezetésére bizott ifjakat nemcsak az előirt tárgyak tanításánál szóval és alkalmilag szívhez szóló intelmekkel, hanem főleg a keresztény kötelességek hű teljesítése és vallás-erkölcsi élet által, valamint az isteni tiszteletek pontos gyakorlásával adott jó példájával is oktatnia és ne-

velnie kell, hogy a minden jóra fogékony keblű ifjak a hitben megerősödjének, az Ur félelmében, mely minden bölcseségnek kezdete, növekedjenek s ez által az isteni, egyházi és hazai törvények követésére és tiszteletben tartására buzduljanak.

Tanári kötelességeit előírják a középiskolai rendtartás és a főtanhatóság rendeletei.

Különb tanári hivatalának megkezdéséhez és annak sikeres folytatásához isteni kegyelmet és áldást kívánok és szívélyes jóindulattal vagyok Károlyfehérvárt, 1900. júl.

Majláth, erdélyi püspök.

Szép jubileumi emlék. Tvrdy Ignác csacai prépost-plebános ur a jubileumi szent év emlékére egy 13 métermázsra súlyu harangot öntetett 5000 korona értékben az ottani templom részére. A harang e feliratot viseli magán: Ad honorandum Deum, resonandumque honorem B. M. Virginis aedificandosque fideles e munificentia Ignatii Tvrdy Praepositi, V. A. D. et Parochi Csacensis et Mariae Kemka natae Tvrdy exurrexi. 1900. — A harang ünnepélyes beszterelését ma aug. 12-én végzi maga a nagylelkű adományozó. — Részünkről csak gratulálhatunk ő nagyságának, hogy tetemes áldozatkészségével emléket állított önmagának is. Midőn a harang hívó szava imára fogja figyelmeztetni a híveket: a jámbor fohászból századokra is ki fog jutni a nagylelkű alapítónak.

Gyilkos merényletet követett el Korgel Vilmos trencsényi fodrász Melcsiczky János árvaszéki irnok ellen. A dolog úgy esett meg, hogy ez utóbbinak, trencsényi szokás szerint, nagyon is eljárt a szája és nem kímélte nevezettnek üzleti hírnevét, még a családi körben is a békétlenség magvait hintette el. Így beszélte ezt az elkeseredett fodrász, a ki ez ügyben f. hó 8-án panaszra is elment, majd utána szóváltásba elegyedvén Melcsiczkyval, őt a hivatalban revolverből meglötte. A golyó felülről lefelé, az altestbe furódott és ki nem jött. Megjegyzendő, hogy a hivatalban öten voltak és a merényletet meg nem akadályozták. A sebesültet Kramer ezredorvos azonnal Pozsonyba szállította operálás végett, a ki 9-én bele is halt sebébe Pozsonyban. A merénylet átkísérték az ügyészséghez. Azt híresztelik, hogy a merénylet következtében nagy föllendülésnek indult Trencsénben a lakatipar, a készletek egy nap alatt elfogytak. Állítólag a pletykások maguk akasztanak lakatot a szájukra. Hja! mindenkit érhet baleset. Ezért gyakorolják magukat a hallgatásban.

A zsolnai vasúti állomáson épen nem örvendetes fejlődésnek indult a zsebtolvajok sportja. A napokban egy pincér ép akkor csipte nyakon az egyik zsebtolvajt, a mikor ez egy hölgyet akart pénztárcájától megszabadítani. Találtak nála azután sok egyéb értéktárgyat is. Egy uri embernek meg az arany óráját emeltek el, midőn nagy tolongás közben a pénztárhoz iparkodott. Négyet a szép mákvirágok közül sikerült nyomban lefűlelni — de az, a kinél az óra lehetett, elpárolgott.

Pöstyén fürdőt a hozzánk érkezett utolsó, 84. sz. névsor szerint ez ideig 2924 vendég látogatta.

***** CSARNOK. *****

Szlávy Józsefről.

Eötvös Károly érdekesen ír a barsi birtokán tegnap eltemetett Szlávyról az Egyetértésben. Egy részletet közlünk belőle, érdekelni fogja olvasóinkat.

Az a hit, az az ösztön élt Szlávyban már gyermekkorától fogva, hogy neki hivatalnoknak

kell lenni, tisztséget viselni, királyt szolgálni, országot igazgatni, törvényt végrehajtani.

Apja verte bele ezt a hitet. Apja Szlávy Antal is katona volt. A múlt század elején Alvinczy ezredében hadnagy, utóbb őrnagyságig vitte s őrnagyi nyugdíjjal vonult pihenni okányi birtokára. Fia József a győri helyőrségen született. Apja rendelkezésére a szelid és engedelmes fia Bécsben a Theresiánumban végezte a jogi tanulmányokat. A német, latin és francia nyelvet itt tanulta meg. Azután a selmeci bányakadémianak volt szorgalmas tanulója s a mint bizonyítványhoz jutott, azonnal állami tisztviselővé lett, s 1844-ben, huszonhat éves korában már bányaigazgatósági gyakornok volt Oravicán.

Szentül megnyugodott abban, hogy ő itt marad, itt fog megnősülni s itt halad majd lassankint előre a hivatali pálya kapaszkodóján. Az 1844-ik év őszén nemesi bizonyítványt kért Bihar megyétől s nemességét 1845. év tavaszán kihirdette Krassóme gyében. A hogy illet jónévelésű, vagyonos ifjuhoz. Ne nézzék legalább jötményt parasztnak, cseh vagy morva ivadéknak, a minő különben elég volt a királyi kamara tisztí és hivatalnokai karában.

Sorsa azonban más lett. Még ebben az évben fölkerült Bécsbe az udvari kamarához s onnan már 1848-ban átjött Budára a magyar királyi kamarához, a hol 1848-ig fölvitte egész a kamarai titkárságig. Mikor Kossuth mint pénzügy-miniszter a bányák, harmincadok, kincstári, koronai és kamarai jószágok kormányzását átvette, a harminc éves, tehát nem is egészen fiatal Szlávy Józsefet titkári állásban találta.

Száraz életrajzi adatok ezek. Nem is folytatom tovább. Mindenki tudja, hogy 48-ban oravicai bányaigazgató, 1860-ban gróf Apponyi alatt helytartósági tanácsos, 1865-ben bihari főispán, 1867-ben belügyi államtitkár s később képviselő és közgazdasági miniszter lett. Ennyit is azért említettem csak fel, hogy mindenki lássa, hogy ő elete sorsának az állami hivatali pályát önkénytel és szívesen elfogadta.

Szlávynek öreg apja Szlávy György volt a nemességszerző és az első nagybirtokos.

György urnak volt nyolc fia és néhány leánya. Legkisebb fia Antal volt, Szlávy József apja. Ennek is öt fia-lánya maradt, kik közt a most elhunyt miniszterelnök volt az első szülött. Annak az okányi birtoknak módjában volt tehát apró darabokra eloszlni s Szlávy Józsefnek mégis megmaradt belőle törvényes osztályban vagy háromezer holdnyi. Nagyon szép uradalom lehetett tehát eredetileg az okányi uradalom.

Volt ezen kívül Szlávy Józsefnek Álmosdon is valamelyes birtoka, volt itt Budapesten az Eötvös-utcában háza, melyet százezer forintot vett s volt valamelyes tőkéje is. Az a birtok, a melyen meghalt, nem Szlávy-örökség, nem is szerzeménye. Ezt, ha nem csalódom, örökségben kapta Juliánna nővérétől, ki a régebben elhalt gróf Nyáry Jánosnak volt felesége s utóbb özvegye.

Szlávy nem volt zsigori ember. Mikor miniszterelnök volt s mikor képviselőházi elnök volt: bőkezű vendégszeretettel látta magánál a minisztereket s a törvényhozás tagjait. De azért takarékos volt fiatal korától fogva mind végig. Kamarai titkár korában itt élt Budán és Pesten. Itt zugott körülötte 1846-ban és 1847-ben az irodalom és politika ifju nagyjainak rajzó lelkesülése s a készülődő szabadságharc minden kedélyes fürgetege, de ő még akkor se csinált soha egy fillér adósságot se. Igaz, hogy nem is keveredett az előre rohanva száguldó nemzeti közszellem forragatába.

Szinte csodálni való.

1846-ban vagyunk. Kossuth már vezető szerephez jut a vármegyékben. Petőfi szava már ott harsog a nemzet lelkében. A 48-diki alkotó országgyűlés eszméinek és szenvedélyeinek minden előszele ott süvölt már körülöttünk. S ime egy huszonnyolc éves egészséges ifju. Vagyonos és

mívelt. Olvas sokat, beszél a nyugoti nyelveket, meg-megnézi az ifjak gyülekezetét, naponként érintkezik rajongó bihari barátaival, de azért érverése nem szaporább, szíve nem dobog hevesebben, eszméi nem égnek lázban, naponként fölmeleg a dohos, penészes hivatalszobákba, pontosan megnézi a számadásokat, fölterjesztéseket, lajstromokat, kimutatásokat és statisztikai ostobaságokat, minden rubrumot pontosan betölt, számíttatja a napdíjosztályok boldogtalan személyi létszámának halálzási, nyugdíjazási, elbocsátási, áthelyezési és előmeneteli esetlegességét s tőri fejét azon, mikor lesz ő titkár s mikor lehet kamarai tanácsos!

Ott lakott 1873-ban miniszterelnök korában Budán a lánchíd mellett a Dunaparton. Én akkor a Deákpárt vezérlapjában vezetem a hírlapíró politikát. Ő nagy élvezettel, minden esetre nagy figyelemmel olvasta cikkeimet. Gyakran meghívott magához: látogassam meg. Sohase látogattam meg. Sohase szerettem minisztereket látogatni. Hiszen politikai hírlapíró voltam; a miniszterek dolga volt, hogy engem az ügyek felől értesítsenek, nem az én dolgom, hogy értesülés után futkozzak. Én ugy irok, a hogy én látom legjobbnak, a miniszter kötelessége gondoskodni arról, hogy értesülés hiányában ne tévedjek. Nekem a miniszter ugy se adhat semmit; csak én tehetek neki szolgálatot, nem ő énnekem. Én bizony hát nem látogattam a miniszterelnököt.

Azt azonban gyakran megtettem, hogy a Duna partján elmentem vele sétálgatni. Igazán kedves és hozzám nyílt szívű ember volt. Sok élvezetet találtam társaságában. Mindig fonák érzést támasztott bennem az a gondolat, hogy az érintkezésnek meg kellett köztünk szűnni, a mióta én a függetlenségi elvek terjesztését láttam hazafi kötelességnek. Az ezredévi ünnep óta már nem találkoztam vele s a bosnyák politika óta is igen keveset. A mit róla, családjáról, őseiről tudok, bizony az mind régebb keletű.

Egyik dunaparti sétánk alkalmával azt a kérdést intéztem hozzá, miként hagyhatta őt hidegen az az idő, mely a 48-iki eseményeket megelőzte? Nem vette észre, nem érezte talán: mi fog következni? Vagy nem volt érzeke előre fölismerni azt, a mi a honfellek mélyén, a bécsi cselszövények titkaiban s a világ eseményeiben előre készül és éjszakáról-éjszakára előre képződik?

— Bizony nem vettem én észre barátom, de te se vettél volna észre, ha ott lettél volna a mi hivatalunkban. A ki egyszer a helytartótanács és a kamara vastag, penészes falai közt a hivatalos iratokba elmerül s élete célja gyanánt mást, mint a hivatalt nem ismer: az először is semmit se tud arról, mi történik Pesten a megyeházban vagy a Hatvani utca és Uri utca kávéházaiban, — másodsor pedig el nem hiszi, hogy akármilyen történik is, abból a régi rend összedülése következék. Akárhány kartársam és főnököm volt ott, a ki Petőfi nevét 1848 előtt nem hallotta s Tánácsos híre csak akkor hallotta először, a mikor a börtönből nagy hejje-hujával Pestre vitték. Olyan a bürokrácia, mint a garat a malomban. Örökké mozog, át is ereszt magán mindent, de maga kivülről egy szem örletni valót oda nem visz. A mit rátöltenek: azzal mulat; — Kossuth és Petőfi nevét pedig te a kamara iratai közt sohase fogod fölfedezni.

Szlávy József jó magyar és jó hazafi volt. De azzá csak olműci fogsága tette. Addig csak jó hivatalnok s pontos tisztviselő volt, semmi egyéb.

Rettenetes állapot a magyar nemzet állapota, különösen harmadfél száz év óta.

Nincs olyan ország a világon, a hol a trón, a katonaság s az állam tisztviselőikara a nemzeti önértetnek ne a leghatalmasabb, ne elszánt és erélyes képviselője volna. Nálunk pedig trón, katonaság s állami tisztikar harmadfél száz év óta a magyarság igaz törekvéseinek kiirtására vagy legalább elaltatására munkál. Mind a három e célra van szervezve. Mind a három előtt az a hazafiság, a mit hazafiságnak a nemzet soha el nem ismerhet. És mind a három álomnak, ábrándnak, tévedésnek vagy forradalomnak tekinti azt, a mit a nemzet igaz hazafiságnak tart.

Hű lenni az uralkodóhoz, ha árt is a nemzetnek. Minden törvényt pontosan végrehajtani, a mit a hatalom végre akar hajtani. Szentnek tartani mindent, a mi a korona haszna, előnye és dicsősége s nem törődni semmivel, ha száz törvény parancsolja is, a mi a magyarságnak különös érdeke s az országnak nemzeti dicsősége. — Ime: ezekből állanak az állami tisztikar összes jogai és kötelességei.

Igy álltunk 1848 előtt. Ily elvek közt és ily irányban indult meg Szlávy József szellemének kiképződése.

Friedenstein-féle Kereskedelmi iroda BUDAPEST, VII. Damjanich-u. 33.

6-12.

megszerzi legelső külföldi cégek **képviselőt** és ajánl alkalmas **képviselőket**. Megbízható **információk** cégek és magánosok felett. Kétes és avult **követelések behajtása. Kutatások.**

Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

Telefon.

T. B. Budapest. Tudtunkkal az illető úr Verbón lakik (Nyitra m.)

Trencsénbe. Az illető halotti jelentés azon ritka specialitások közé tartozik, hogy megnevezteti az olvasót. Mert hogy az egyik halotti jelentés kibocsátóját a másikon nyomtatott szövegben saját neve aláírásával mintegy desavualják, az igazán megneveztet egy embert; s mint ilyen nem a halotti jelentések szövegébe való.

2635/1900. tlkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai székeskáptalan végrehajthatónak **Homola Lukács** végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 1000 korona tőke s járuléka, s ezuttal 32 koronában megállapított s a netán még felmerülő költségek kielégítése végett, a nyitrai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén a nyitrai 495. sz. telekkönyvben + 1. sorsz. alatt foglalt Homola Lukács nevén irt új-utcai 14. sz. ház 4200 korona becsár, mint kikiáltási ár mellett a nyitrai törvényszék, mint telekkönyvi hatóság irattárában **1900. évi augusztus hó 27-ik napján reggeli 9 órakor nyilvános bírói árverésen,** szükség esetében becsáron alól is el fognak adatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a leteendő, illetőleg annak előzetes letétele igazolandó.

A vételár az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 90 nap alatt 30 napi időközben, három egyenlő részletben, az árverési feltételekben említett módozatok szerint 6% kamatokkal együtt fizetendő; — a bánatpénz az utolsó részletben számíttatik be.

Az árverési feltételek ezen bíróságnál, valamint Nyitra város városházánál tekinthetők meg.

Nyitra, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi ápril hó 27. napján.

Simonffy Gyula,
kir. tszéki bíró.

(P. H.)

Egy fiatal keresztény kereskedő-segéd

fűszer vagy vegyesáru szakmából,

alkalmazást nyer

Wunder János Fia

vegyeskereskedésében Privigyén.

Ugyanott egy jó házból való

keresztény fiú

tanoncúl felvétetik.

3 éves jól kitanult

vadászkutya

haláleset miatt

azonnal eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. augusztus 1-től.

Galántha—Zsolna és vissza.

Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
	10.20	2.30	3.00	ind. Galántha	2.27	12.00	6.30	
	"	2.41	3.09	" Gány	2.15	11.50	"	
	10.34	2.51	3.17	érk. Szered	2.03	11.39	6.14	
	10.35	2.56	3.19	ind. Szered	1.58	11.36	6.12	
	"	3.03	"	" Súr	"	11.29	"	
	"	3.13	3.32	" Szilád-Zelle	1.43	11.20	"	
	10.52	3.26	3.42	érk. Lipótvár	1.30	11.07	5.53	
8.20	11.02	3.41	4.01	ind. Lipótvár	1.04	10.42	5.43	8.40
8.37	"	3.56	4.14	" Nagy-Kosztolány	12.23	10.26	"	8.26
8.46	"	4.03	"	" Drahóc	"	10.18	"	8.15
8.59	11.24	4.20	4.45	" Pöstyén	12.39	10.08	5.24	8.06
9.17	"	4.39	5.00	" Brunóc	12.22	9.47	"	7.45
9.36	11.44	5.03	5.13	" Vág-Ujhely	12.11	9.32	5.02	7.30
9.45	"	5.14	5.22	" Bohuszlavic	12.00	9.09	"	7.18
9.55	11.57	5.25	5.31	" Melesic	11.52	8.57	4.48	7.03
10.13	"	5.47	5.48	" Trencsén-Isztebnik	11.35	8.33	"	6.29
10.21	12.14	5.55	5.53	" Trencsén	11.30	8.26	4.35	6.23
10.34	12.23	6.08	6.05	érk. Tepla-Trencsén-Teplíc	11.17	8.10	4.25	6.09
10.43	12.30	6.32	6.14	ind. Tepla-Trencsén-Teplíc	11.08	7.30	4.19	5.52
10.53	"	6.41	6.23	" Dubnic	11.00	7.22	"	5.44
11.05	12.44	6.52	6.36	" Illava	10.50	7.12	4.08	5.33
11.16	"	7.02	6.47	" Lédec	10.40	7.02	"	5.22
11.23	"	7.09	6.55	" Bellus	10.34	6.56	"	5.15
11.39	1.01	7.22	7.10	" Puchó-Kocskóc	10.21	6.44	3.31	5.00
11.59	1.15	7.41	7.30	" Vág-Beszteree	10.02	6.27	3.58	4.41
12.26	1.32	8.07	7.56	" Nagy-Bittse-Predmér	9.40	5.59	3.21	4.14
12.42	"	8.22	8.11	" Hricsó	9.27	5.40	"	3.57
1.00	1.55	8.39	8.28	érk. Zsolna	9.10	5.28	2.58	3.38

Tótmegyer—Privigye—Bajmóc és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Állomás	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
4.15	11.55	4.10	7.20	ind. Tót-Megyer	9.22	3.28	6.56	10.44
4.26	12.06	4.21	7.31	" Annamajor	9.12	3.18	6.45	10.34
4.37	12.17	4.32	7.42	érk. Nagy-Surány	9.02	3.08	6.34	10.24
4.45	12.27	4.37	7.50	ind. Nagy-Surány	8.52	2.58	6.22	10.14
4.56	12.39	4.48	8.02	" Ondrohó	8.41	2.47	6.11	10.03
5.08	12.51	5.00	8.14	" Komjáth	8.32	2.37	6.02	9.53
5.40	1.23	5.33	8.47	" Nyitra-Ivanka	8.02	2.07	5.32	9.23
5.57	1.40	5.50	9.01	érk. Nyitra	7.44	1.49	5.10	9.05
6.02	1.45	5.55	"	ind. Nyitra	7.39	"	4.30	8.55
6.22	2.05	6.15	"	érk. Üzbégh	7.19	"	4.10	8.35
6.23	2.07	6.16	"	ind. Üzbégh	7.18	"	4.00	8.34
6.41	2.25	6.34	"	" Vicsáp-Apáti	6.59	"	3.40	8.15
6.51	2.35	6.44	"	" Szomorfalu	6.53	"	3.33	8.06
7.13	3.02	7.07	"	" Nyitra-Ludány	6.30	"	3.07	7.46
7.37	3.25	7.30	"	" Nagy-Tapolcsány	6.12	"	2.44	7.27
7.54	3.42	7.47	"	" Bossány	5.49	"	2.22	7.04
8.11	3.58	8.04	"	" Nyitra-Zsámbokrét	5.33	"	2.06	6.49
8.20	4.07	8.13	"	" Kis-Bélic	5.24	"	1.57	6.40
8.24	4.11	8.17	"	érk. Nagy-Bélic	5.20	"	1.53	6.36
8.34	"	8.22	"	ind. Nagy-Bélic	5.15	1.38	"	6.21
8.45	"	8.33	"	" Simony	5.06	1.27	"	6.12
8.55	"	8.41	"	" Nagy-Ugróc	4.59	1.18	"	6.05
9.06	"	8.52	"	" Oszlány	4.48	12.55	"	5.53
9.15	"	9.01	"	" Nyitraszeg	4.40	12.44	"	5.45
9.32	"	9.17	"	" Nemes-Kosztolány	4.23	12.29	"	5.34
9.45	"	9.30	"	" Nyitra-Novák	4.14	12.06	"	5.19
9.58	"	9.43	"	" Koós	4.02	11.49	"	5.07
10.10	"	9.55	"	érk. Privigye-Bajmóc	3.50	11.35	"	4.55

Nyitra—Lipótvár és vissza.

Sz. v.	Sz. v.	Vegy. v.	Állomás	Sz. v.	Vegy. v.	Vegy. v.
6.30	9.50	3.44	ind. Nyitra	9.35	1.30	7.55
6.44	10.04	4.04	érk. Üzbégh	9.22	1.10	7.35
6.46	10.05	4.07	ind. Üzbégh	9.20	1.06	7.30
7.02	10.21	4.29	" Elecske	9.06	12.46	7.10
7.17	10.34	4.47	" Recsény	8.58	12.31	6.55
7.36	10.49	5.11	" Galgóc	8.35	12.00	6.22
7.44	10.57	5.22	érk. Lipótvár	8.25	11.40	6.00

Nagyszombat—Kutti és vissza.

V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Állomás	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.
	5.12	12.25	8.05	ind. Nagyszombat	4.42	9.47	4.30	
	5.32	12.51	8.30	" Bogdány-Selpóc	4.24	9.26	4.09	
	5.47	1.13	8.52	" Bélaház	4.11	9.09	3.53	
	6.11	1.42	9.21	" Nadas-Szomolány	3.56	8.48	3.31	
	6.44	2.21	10.00	érk. Nyitra-Jablonic	3.15	7.59	2.42	
3.55	6.48	2.41	"	ind. Nyitra-Jablonic	"	7.49	2.28	10.05
4.27	7.14	3.23	"	" Szenic	"	7.25	2.04	9.41
4.42	7.27	3.38	"	" Királmajor	"	6.58	1.34	9.16
4.57	7.41	3.56	"	" Bur-Szt.-Miklós	"	6.39	1.17	8.57
5.10	7.54	4.20	"	" Mária-Sasvár	"	6.21	1.00	8.41
5.30	8.10	4.40	"	érk. Kutti	"	5.50	12.25	8.15

A vonalal aláhúzott számok az éjjeli időt jelentik.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. évi augusztus hó 1-től.

Bécs - Marchegg - Budapest.

		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Expr.	Sz. v.	O. E.	Sz. v.	Sz. v.
Bécs o. m. á. v.	ind.	8.05	9.05	9.35	4.20					6.39	7.40	10.45
Bécs N. cs. é. v.	ind.	8.10	8.10	9.20	3.35						7.05	10.30
Marchegg	"	9.10	10.00	11.10	5.10			7.01		7.25	9.15	12.22
Dévény-Ujfalu	"	9.18	"	11.22	"			"		"	9.27	12.35
Lamacs	"	"	"	11.35	"			"		"	9.40	"
Vöröshid	"	"	"	"	"			"		"	9.44	"
Pozsony	érk.	9.33	10.23	11.43	5.36			7.25		7.45	9.31	1.02
Pozsony	ind.		10.27	12.13	5.39			7.26	7.20	7.46	9.31	1.14
Pozsony rendező p. u.	"		"	"	"		3.55					
Szöllős	"		"	12.26	"		4.13					
Cseklész	"		"	12.36	"		4.23					1.27
Szempe	"		"	12.51	"		4.36					1.38
Födemes	"		"	"	"		4.53					1.53
Diószegh	"		"	"	"		5.07					"
Galánta	érk.		11.08	1.09	"		5.17					2.12
Galánta	ind.		11.09	1.18	6.22		5.28	8.07		8.25	2.47	2.21
Vág-Sellye	"		"	1.40	6.23	6.35	5.31	8.08		8.30	3.01	2.29
Tornóc	"		"	1.51	"	6.51	5.47				3.01	2.43
Alsó-Jattó	"		"	"	"	"	5.59	Minden			3.11	2.53
Tardoskedd	"		"	2.05	"	"	6.08					"
Tótmegyer	érk.		11.38	2.12	"	7.06	6.15				3.25	3.07
Tótmegyer	ind.		11.40	2.22	"	7.07	6.22	8.37			3.32	3.14
Érsekujvár	érk.	Sz. v.	11.50	2.34	7.04	7.17	6.26	8.38	10.10	9.06	4.00	3.30
Érsekujvár	ind.	7.15	11.56	2.46	7.10	7.23	6.40	8.45		9.12	4.10	3.40
Udvard	"	7.25	"	2.56	"	"	"	"		"	4.20	3.50
Perbete	"	7.34	"	3.05	"	7.35	"	"		"	4.29	3.59
Kürth	"	7.46	"	3.16	"	"	"	"		"	4.40	4.10
Köbölkút	"	8.02	"	3.29	"	"	"	"		"	4.53	4.23
Parkány-Nána	érk.	8.25	12.35	3.45	7.48	8.03	"	9.32		9.50	5.09	4.39
Parkány-Nána	ind.	8.40	12.37	3.53	7.49	8.05	"	9.33		9.50	5.23	4.43
Garam-Kövesd	"	8.50	"	4.04	"	"	"	"		"	5.33	4.58
Esztergom csavargózós	"	8.55	"	4.10	"	"	"	"		"	5.37	"
Szob	"	9.07	"	4.20	"	8.20	"	szertán		"	5.46	5.09
Zebegény	"	9.17	"	4.28	"	"	"	"		"	5.54	5.17
Nagy-Maros	"	9.31	"	4.42	"	8.33	"	"		"	6.07	5.30
Nagy-Maros-Visegrád	"	9.35	"	4.47	"	"	"	"		"	6.12	5.35
Verőce	"	9.48	"	4.59	"	"	"	"		"	6.25	5.46
Vác	"	10.04	1.18	5.15	"	8.52	"	10.13		"	6.42	6.00
Göd	"	10.24	"	5.30	"	"	"	"		"	6.59	6.15
Dunakesz	"	10.36	"	5.41	"	"	"	"		"	7.10	6.26
Palota-Ujpest	"	10.52	"	5.52	"	"	"	"		"	7.22	6.37
Rákos rendező p. u.	"	10.59	"	"	"	"	"	"		"	"	"
Budapest ny. p. u.	érk.	11.05	1.50	6.05	9.00	9.25	"	"		11.00	7.35	6.50

A vonalal aláhuzott számok az éjjeli időt jelentik.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas-kálit,

kénsavas-ammont,

KOVASAVAS-KÁLIT,

(dohánytrágyázásra)

KÉNPORT, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

RÉZGÁLICOT, 98—99%

legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.